

De mensen in Frederiksoord weten niet wat voor pracht ze bezitten! Voorrang aan Frederiksoord

FREDERIKSOORD – De Star bestaat nu precies een jaar. De belangstelling voor ons bulletin blijft groeien. Veel mensen van ver buiten ons woongebied weten ons te vinden en vragen een exemplaar aan.

De foto die dit keer als openingsfoto is gekozen is gemaakt door Jan Mensink: een dreigende wolkpartij boven Frederiksoord. Jan begeleidde

deze foto met een tekst van Ede Staal: ‘t Is nog nooit zo donker west of het wordt altied wel weer licht.’

Wil Schackman, de auteur van ‘De Proefkolonie’ stuurde ons nog een fraai stukje over De Star dat elders in ons bulletin vermeld staat onder ‘Eene kiesche verzameling...’. Bij het lezen van dit artikel zult u ontdekken dat we de oorspronkelijke bedoeling van De Star aardig benaderen.

Binnenkort wordt ook een site van de Star geopend en kunt u al onze uitgaven nog eens nalezen.

Opmerkingen en suggesties zijn welkom op ons e-mailadres: star.frederiksoord@home.nl
Hijlco Komen en Jan Jansen

Koloniewoning Kon. Wilhelminalaan 88

De koloniewoning bij de rotonde staat op de Rijksmonumentenlijst. De Maatschappij werkt aan een plan om de woning geheel te restaureren.

De eerste schetstekeningen zijn gemaakt en naar verwachting wordt de bouwaanvraag binnenkort ingediend. Na restauratie zal de woning opnieuw worden verhuurd.

In gesprek met... Tine en Frank Hettingema

FREDERIKSOORD – Deze zomer ving ik voor de lezers twee vliegen in één klap. Ik was bij de familie Hettema in Frederiksoord, van wie de man hier als leraar tuinarchitectuur kwam, en de vrouw in de gemeentelijke politiek tot een belangrijke functie kwam.

Onze gemeente bestond toen nog alleen uit de dorpen Vledder, Wilhelminaord, Vlederveen, Boschoord, Doldersum, Nijensleek en Frederiksoord. Bij aardrijkskunde moesten we op school Frederiksoord leren vanwege DE tuinbouwschool van Nederland. ... *Vervolg op pagina 3* ▶

Rein Mulder over 'De Timmerwinkel'

► Boven een foto uit 1963 waarop Rein Mulder te zien is bij zijn werkzaamheden. De foto onder laat de voormalige timmerwinkel zien.

'Ik weet nog precies waar ik toen mee bezig was,' reageert Rein Mulder als ik hem de foto laat zien. 'Ik moest kachelpijpen maken voor het Koloniekkerkje, en dat was een hele lengte aan pijpen. Zeker wel zes meter hoog. Met een hele lange ladder hebben we toen die kachelpijpen aangebracht. Niks geen stellage, gewoon met een ladder en dat was erg hoog. Dat kan ik je verzekeren.'

In de woonkamer van het gezellige huis van Rein en zijn Antje, waar ze samen al 46 jaar wonen praten we over de Timmerwinkel van de Maatschappij van Weldadigheid. Rein komt er in 1961 als onderhoudsmonteur werken. Dat betekent dat hij loodgieter, elektricien en smid tegelijk is. Samen met zijn collega's, drie schilders, vijf of zes timmerlieden en een chef van de werkplaats, moet Rein zorgen voor het onderhoud van de Tuinbouwschool, Hoeve Boschoord, Rustoord, de woningen en boerderijen van de Maatschappij, de NH kerk en de voormalige RK kerk. Ze hebben alles in eigen hand en er is geen klus die de mensen van de Timmerwinkel niet aankunnen. Rein voelt zich op zijn plek en werkt met veel plezier.

De Timmerwinkel hangt vol gereedschap en met weemoed denkt Rein terug aan die prachtige zaagmachine, die nu nog in Orvelte te bezichtigen is. Wat een geweldige machine is dat. Een sterke elektromotor drijft met brede leren riemen de zaagmachine, de cirkelzaag, de vlakbank en de verfmolen aan. Mensen uit de omgeving komen hier hun hout laten zagen en er wordt ook gezaagd hout verkocht. 'Wat zou het mooi zijn,' verzucht Rein, 'wanneer deze machine hier nog was en we er demonstraties mee konden geven. Ik heb hem zelf nog helpen installeren in Orvelte.'

In de loop der jaren zien de medewerkers van de Timmerwinkel wel aankomen dat er wat gaat veranderen. Bij de bouw van de Menning worden collega's al uitbesteed aan andere bouwbedrijven. Als de activiteiten op de Timmerwinkel helaas moeten worden stopgezet, wordt Rein gevraagd werkmeester op Hoeve Boschoord te worden. Ook daar werkt hij met veel plezier, maar ik proef gewoon dat zijn hart nog steeds ligt bij de Timmerwinkel.

Wanneer ik naar huis ga laat Rein me nog even zijn werkplaats zien: eigenlijk een Timmerwinkel in het klein.

Eene kiesche verzameling van kleine losse stukjes

'Onder het toezigt der commissie van Weldadigheid, zal, met den 1sten februari 1819, in het licht verschijnen een geheel nieuw wetenschappelijk tijdschrift, getiteld DE STAR, toegewijd aan Nationale Nijverheid, Beschaving en Welvaart.'

Aldus kondigt de Maatschappij van Weldadigheid in de Staatscourant van 9 december 1818 de verschijning van haar maandblad aan.

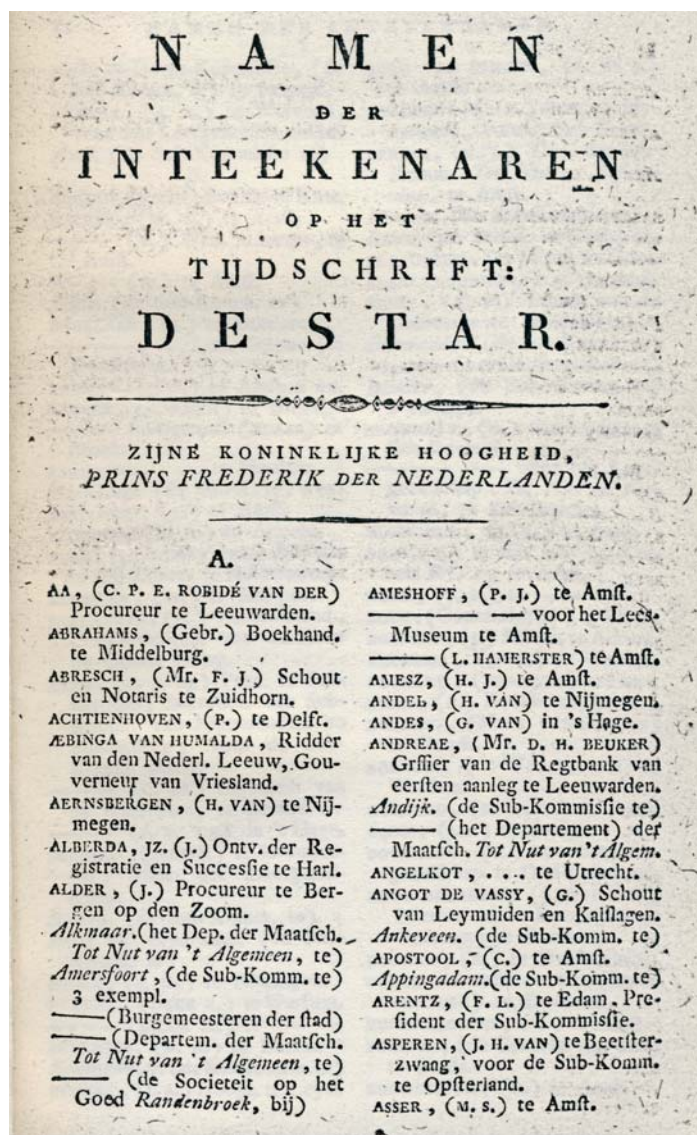
De prijs is vastgesteld op 15 stuivers, dus vijftienzeventig cent, voor een los nummer.

Mensen die al contribuant van de Maatschappij zijn betalen slechts 12 stuivers voor elke Star en de leden in Amsterdam hebben het voordeel

dat er geen portiekosten betaald hoeven te worden, zodat zij maar 10 stuivers per nummer betalen.

De advertentie kondigt ook aan waaruit de inhoud van De Star zal bestaan. Er komen 'Praktische verhandelingen' en 'Letter- en oordeelkundige berigten'. Maar daarnaast zijn er 'Kolonie-berigten, wegens den staat en de lotgevallen der moeder-kolonie Frederiksöörd'. En omdat het niet alleen maar ernst kan zijn dat de klok slaat, wordt dat geheel opgevolgd met 'eene kiesche verzameling van kleine losse stukjes van vernuft en smaak, korte verhalen, anecdoten, geestige invallen en trekken, ter veraangenaming van deze lectuur'. Kortom, net als nu dus.

Wil Schackmann,
schrijver van De proefkolonie

► **Vervolg van pagina 1 ...** Frank en Tine kwamen hier in 1957; hij werkte bij de dienst stadsontwikkeling van de gemeente Rotterdam en Tine was verpleegkundige in het Coolsingel ziekenhuis, dat later het Dijkzicht werd. Er was toen geen huis in Frederiksoord voor hen, en ze kwamen met de kleine Wietske terecht in Vledder. Maar ze wachtten hun kans af, en in 1966 kwam er een karakteristiek huis in Frederiksoord vrij. Intussen was Jelger geboren en Haukje net op de wereld.

Tine zat al jaren in de ouderraad van de school in Vledder, waardoor genoeg Vledderaars haar steunden om via voorkeurstemmen als eerste vrouw in de gemeenteraad te komen:

‘Vrouwen van Vledder, stel een daad kies Tine Hetteema in de raad!’

Dat dat lukte hebben we meegeemaakt, en na het overlijden van wethouder Blok werd zij wethouder, en later zelfs loco-burgemeester. Na haar pensionering in 1988 kwam ze in het bestuur van de Menning, en na het vertrek van onze dokter Tempelaar werd zij voorzitter van de Ronde van het Sterrebos.

Toen Frank hier solliciteerde zei professor Bijhouwer: ‘Ik denk Frank, dat jij daar als Fries wel wortel zal kunnen schieten.’ Dat dat gelukt is blijkt wel uit het feit dat ze hier al meer dan een halve eeuw wonen. Dat was trouwens al jaren eerder onderstrept door iemand van hier die onbekommerd dialect tegen hem sprak terwijl Frank stond te kijken naar haar vissende zootje. Frank zei dat hij het leuk vond dat ze dat deed en kreeg als antwoord: ‘Ja Hetteema, ie

wonen hier al zo lange: ie uren d’r wel bi.’ Op school stond hij bekend als een bevlogen leraar met idealistische ideeën over de natuur. Uit eigen waarneming weet ik dat hoe ouder de leerlingen werden, hoe meer ze hem waardeerden.

Samen met mijn man organiseerde hij ieder jaar voor alle tweede klassen een excursie ‘kunst en landschap’. Ze vertrokken naar het Kröller-Müller museum op de prachtige Hoge Veluwe met twee klassen in één bus, en uitslapen was er niet bij: Frank begon al op weg naar Havelte over de honderd meter dikke gletsjer, die eerst een kilometers brede, 60 m diepe rivier werd, toen moeras, en nu een plat, kaal dal waar de Vledder A door stroomt. Het museum is ook aantrekkelijk met zijn prachtige architectuur, véél Van Gogh, waar de

leerlingen allemaal wel over gehoord hadden, en alle buitenbeelden, die zo mooi zijn ingebed in de natuur.

In 1989 kwam hij met VUT, door hem spottend Vurt! genoemd: eruit, plaats maken; wat niet iedereen als een zegen ervaart. Wat ons, vier oudjes in het Sterrebos, soms verbaast is dat nieuwkomers zo enthousiast zijn over het kolonie-idee.

Er staat nu zelfs een bord ‘Kolonie Frederiksoord’ als je het dorp binnenrijdt, maar bijna niemand kent meer het rijmpje:

*‘Waar woon ie? In de Kolonie.
Wat is dat? Een stinkgat!’*

Nu is het prestigieus wonen in het voormalig pauperparadijs en zijn we hier moeilijk los te weken.

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Begunstigersdag Maatschappij van Weldadigheid

De Stichting Maatschappij van Weldadigheid en de Stichting Vrienden van Hoeve Boschoord organiseren op zaterdag 18 oktober een bijeenkomst voor alle begunstigers en vrienden.

Om 10.00 uur worden de gasten op Hoeve Boschoord ontvangen en verwelkomd door de voorzitter van de Stichting Maatschappij van Weldadigheid.

Het dagprogramma omvat naast uitgebreide

informatie over de beide stichtingen ook de bezichtiging van enkele nieuwe objecten in Hoeve Boschoord. De dag zal tegen 16.00 uur worden afgesloten door de voorzitter van de Stichting Vrienden van Hoeve Boschoord.

Nieuwe borden

De Maatschappij van Weldadigheid heeft in ons gebied nieuwe borden laten plaatsen die aangeven dat men zich in de voormalige kolonie van de Maatschappij van Weldadigheid bevindt. De

stijlvolle borden geven in feite het bijzondere van dit gebied aan en attenderen op deze wijze op de historie van Frederiksoord.

Kievitshoek klaar voor de toekomst

WILHELMINAORD – Het is een plaatje, de vernieuwde openbare basisschool De Kievitshoek in Wilhelminaord. Een jaar lang is er gewerkt om van een verouderde school weer een aantrekkelijk gebouw te maken waar kinderen met plezier naartoe gaan. De Kievitshoek is weer helemaal bij de tijd.

Werkelijk alles in de school is aangepakt.

Muren zijn gesloopt, lokalen vergroot, nieuwe wc-blokken toegevoegd, uitbreiding aan de voorkant gemaakt, elektronische schoolborden geïnstalleerd... en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Zelfs het meubilair is vernieuwd. Alle oude banken, stoelen, bureau's en kasten zijn geschonken aan de stichting

Rusland Kinderhulp in Holland-scheveld. Zij hebben het meubilair opgehaald en opgeslagen. Binnenkort wordt het naar Wit Rusland getransporteerd waar het een nieuwe bestemming krijgt in een school. De stichting heeft beloofd om in Wit

Rusland een foto te maken van de meubels, zodat leerlingen en leerkrachten ook weten wat er met hun spullen is gebeurd.

De tienjarige Tim van Assen uit Frederiksoord mocht helpen bij de heropening van de school door het

hijsen van de nieuwe Kievitshoekvlag, terwijl het nieuwe Kievitshoeklied uitbundig werd gezongen. Voor de kinderen was er na het officiële gedeelte een groot feest met springkussen en spelletjes. Veel oud-leerkrachten en oud-leerlingen kwamen de school bewonderen. Het feit dat er zoveel is veranderd in een bestaand gebouw maakte de tongen los.

De kolonieschool in Wilhelminaord is weer klaar voor de toekomst. De kleuren zijn opgefrist, het interieur is gemoderniseerd en de kinderen gaan met plezier naar school.

Er is weer ruimte voor groei. En dat is toch wat je wil als school.

Koloniezomermarkt 2008 een overweldigend succes

Op 3 augustus is weer de jaarlijkse zomermarkt gehouden. Evenals andere jaren zag de markt er weer aantrekkelijk uit. Bijna zeventig standhouders omzoomden het prachtige terrein rond het Museum De Koloniehof.

Meer dan 2500 bezoekers konden genieten van tal van demonstraties van oude ambachten zoals spinnen, porselein beschilderen, korven vlechten, leerbewerken. Prachtige kunstwerken hingen er in de expositieruimte. Er

waren fraaie oldtimers te bewonderen.

Het enthousiasme van de bezoekers die niet alleen uit de omgeving kwamen was erg groot. De organisatie mag terugblikken op een geweldige markt die mede door het enthousiasme van de medewerkers van het Museum De Koloniehof en de vele vrijwilligers tot een groot succes is geworden. Een van de bezoekers zei bij het verlaten van de markt: Het is onvoorstelbaar dat een zo kleine gemeenschap zo'n grootse en vooral gezellige markt kan organiseren!

Concerten in het Koloniekkerkje

Ook voor het komende seizoen is het de Stichting Kolonieconcerten weer gelukt een aantal concerten te organiseren met musici van hoog niveau. Er zijn vijf abonnementsconcerten gepland in het voormalige Koloniekkerkje van de Maatschappij van Weldadigheid.

Het kerkje, dat bijzonder geschikt is voor concerten vanwege de goede akoestiek, is erg geliefd bij zowel musici als publiek.

De meeste gecontracteerde en-

sembles hebben de afgelopen seizoenen onder andere gemusiceerd in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam. Het Erasmus Trio, het Bennewitz Kwartet en La Primavera spelen op internationale concertpodia. Het Barlheze Consort en Rachel Ann Morgan zijn oude bekenden en konden de vorige keer rekenen op groot enthousiasme bij het publiek in het Koloniekkerkje van Wilhelminaoord.

Het programma van het nieuwe seizoen ziet er als volgt uit:

- Zondag 19 oktober** Erasmus Trio
- Zondag 23 november** Barlheze Consort met Esther Ebinger, sopraan
- Zondag 21 december** Rachel Ann Morgan, mezzosopraan & harp
- Zondag 25 januari** Bennewitz Kwartet met Harry-Imre Dijkstra, klarinet
- Zondag 1 maart** La Primavera, met Spaanse muziek uit de 16e en 17e eeuw

De concerten beginnen om 15.00 uur. De deuren van de kerk gaan open om 14.30 uur. Uitgebreide informatie over de concerten is te vinden op de geheel vernieuwde website

www.kolonieconcerten.nl.

48e Corso: Kinderboeken!

Zoals gebruikelijk wordt in het tweede weekend van september in Frederiksoord het Corso gehouden, alweer voor de achtenveertigste keer.

Voor het eerst dit jaar doet de groep Puppy Power mee, een groep met jongelui die te groot zijn voor het kindercorso maar nog niet met de grote wagens mee kunnen doen. Een mooi initiatief! Ook zal de Mozaïekgroep Kolonie 1 uit Frederiksoord voor het eerst zijn kunnen laten zien op de hoek tegenover Hotel Frederiksoord.

Zondag zal op het Corsoterrein een koffieconcert worden gegeven en wordt op veler verzoek ook weer een markt gehouden.

En natuurlijk zijn de wagens te bezichtigen en zijn er allerlei activiteiten. En dat alles met als motto: Kinderboeken.

Genoeg nieuws dus om met gezin, familie, burens, vrienden en bekenden een bezoek te brengen. Meer nieuws in de binnenkort te verschijnen Corsokrant en op

www.corsofrederiksoord.nl

ONTWERP, OPMAAK EN DRUKWERK

SPONSOREN VAN DE STAR

stichting
maatschappij
van
weldadigheid

UITVAARTVERZORGING KIERS

TANKSTATION MENCER

't Krubenhuis

Familie
K. LEEUW

